

Sygn. akt V KZ 2/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puzkarski

w sprawie **M.K.**

uniewinnionej od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 216 § 1 kk

i I. S.

uniewinnionej od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 212 § 1 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 lutego 2016 r.,

zażalenia wniesionego przez pełnomocnika oskarżyciela prywatnego

na zarządzenie Przewodniczącej IV Wydziału Karnego Odwoławczego

Sądu Okręgowego w P.

z dnia 15 grudnia 2015 r., o odmowie przyjęcia kasacji

p o s t a n o w i ł:

uchylić zaskarżone zarządzenie

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 29 września 2015 r., utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w C. z dnia 18 maja 2015 r., uniewinniającego M. K. od postawionego przez oskarżyciela prywatnego zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 216 § 1 k.k., a I.S. od zarzutu popełnienia przestępstwa z art. 212 § 1 k.k.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego wniosła pełnomocnik oskarżyciela prywatnego, adw. J. T., jednak zarządzeniem z dnia 15 grudnia 2015 r., Przewodnicząca IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w P. odmówiła jej przyjęcia. Powodem tej decyzji, podjętej z powołaniem przepisów art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § k.p.k., było uznanie, że

kasacja została wniesiona po upływie przewidzianego na tę czynność 30-dniowego terminu. Wskazano, że odpis wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 29 września 2015 r. został doręczony adw. J. T. w dniu 5 listopada 2015 r., zatem termin do wniesienia kasacji upływał temu pełnomocnikowi oskarżyciela prywatnego w dniu 5 grudnia 2015 r. Tymczasem kasacja, chociaż opatrzona datą 4 grudnia 2015 r., została nadana w Urzędzie Pocztowym w W. dopiero 7 grudnia 2015 r., tj. dwa dni po terminie. Nadmieniono, że drugi pełnomocnik oskarżyciela prywatnego (adw. W. S.) odebrał odpis wspomnianego wyroku z uzasadnieniem w dniu 9 listopada 2015 r., zaznaczając, że nie ma to wpływu na ocenę terminowości złożenia kasacji (w tekście zarządzenia w tym miejscu omyłkowo posłużono się terminem „apelacja”). Wyrażono pogląd, że „jeżeli bowiem strona jest reprezentowana przez więcej niż jednego przedstawiciela procesowego i każdy z nich złoży wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia, to termin do wniesienia kasacji, podobnie jak w przypadku apelacji, biegnie oddzielnie dla każdego od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem”.

Zażalenie na to zarządzenie wniosła pełnomocnik oskarżyciela prywatnego, adw. J. T., zarzucając naruszenie przepisów postępowania, mogące mieć wpływ na treść orzeczenia (powinno być: zarządzenia), tj. art. 524 § 1 k.p.k., art. 530 § 2 k.p.k. i art. 429 § k.p.k., poprzez niesłuszne uznanie za wniesioną po terminie kasację sporządzoną i nadaną w placówce Poczty Polskiej S.A. przez jednego z pełnomocników, na skutek nieprawidłowego przyjęcia, iż termin ten biegnie oddzielnie dla każdego z pełnomocników od daty doręczenia każdemu z nich wyroku z uzasadnieniem, w sytuacji gdy termin do wniesienia kasacji należało liczyć dla obu pełnomocników od daty późniejszego z dokonanych doręczeń, a nie dla każdego z nich oddzielnie.

Podnosząc ten zarzut, skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego zarządzenia, celem dokonania przez Przewodniczącą Wydziału czynności związanych z przyjęciem kasacji. Krótco po wniesieniu zażalenia skarżąca dodatkowo przedłożyła udzielone jej przez adw. W. S. pełnomocnictwa substytucyjne: z dnia 23 grudnia 2015 r. do sporządzenia i wniesienia zażalenia na przedmiotowe zarządzenie oraz do zastępowania go przed Sądem Okręgowym w P. i Sądem Najwyższym w tej sprawie, jak też z dnia 4 grudnia 2015 r. do

sporządzenia i wniesienia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 29 września 2015 r., oraz do zastępowania go przed Sądem Najwyższym w tej sprawie, nadto podpisane przez wymienionego adwokata pismo, w którym potwierdza on „wszystkie dotychczasowe czynności w sprawie, dotyczące sporządzenia i wniesienia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w P. IV Wydział Karny Odwoławczy z dnia 29 września 2015 roku sygn. akt IV Ka .../15, dokonane przez adw. J. T., jako ustanowionego przeze mnie substytutą”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest zasadne, bowiem wypada uznać, że pełnomocnik oskarżyciela prywatnego wniosła kasację przed upływem terminu określonego w art. 524 § 1 zd. pierwsze k.p.k. Odmienne w tym względzie stanowisko wyrażone w zaskarżonym zarządzeniu opierało się na poglądzie, że w sytuacji, gdy strona jest reprezentowana przez więcej niż jednego przedstawiciela procesowego i każdy z nich złoży wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia, to termin do wniesienia kasacji (także apelacji), biegnie oddzielnie dla każdego z nich od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem. W celu wykazania błędności tego poglądu skarżąca, która podkreśliła, że jest on sprzeczny z istotą pełnomocnictwa oraz że wszyscy pełnomocnicy procesowi ustanowieni przez jedną ze stron postępowania, działają jednolicie za stronę, w jej imieniu i na jej korzyść, powołała orzeczenia Sądu Najwyższego, które wskazują, że w razie złożenia oddzielnie przez stronę oraz jej przedstawiciela procesowego wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem i otrzymania przez nich w innym czasie tego dokumentu, termin do wniesienia apelacji dla każdego z tych podmiotów należy liczyć nie dla każdego z nich oddzielnie, ale od daty późniejszego z dokonanych doręczeń (uchwała z dnia 28 kwietnia 1980 r., VI KZP 8/80, OSNKW 1980, z. 5-6, poz. 43; postanowienie z dnia 26 lutego 2015 r., III KZ 8/15, LEX nr 1646393), jak również, że doręczenie wyroku z uzasadnieniem tylko przedstawicielowi procesowemu strony powoduje otwarcie terminu do wniesienia apelacji także dla strony (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1972 r., V KRN 437/72, OSNKW 1973, z. 4, poz. 2; powołane wcześniej postanowienie z dnia 26 lutego 2015 r., III KZ 8/15). Dostrzec należy, że orzeczenia te nie zostały wydane w takiej samej sytuacji procesowej, jaka zaistniała w niniejszej sprawie, w której działał nie obrońca

(jeden), ale dwóch pełnomocników, z których każdy wystąpił o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, zaś oskarżyciel prywatny tego nie uczynił. Nie jest jednak konieczne rozważanie, w nawiązaniu do poglądu prawnego prezentowanego przez skarżącą, kwestii odmienności relacji zachodzących pomiędzy oskarżycielem prywatnym i jego pełnomocnikiem, jak też relacji pomiędzy pełnomocnikami, gdy w sprawie występuje więcej niż jeden z nich, od relacji zachodzącej pomiędzy oskarżonym i jego obrońcą – i skutków tego dla zachowania terminu przewidzianego do wniesienia środka zaskarżenia. Wystarczy wskazać, że wątpliwości co terminowości wniesienia kasacji przez adw. J. T. rozwiewa substytucja do sporządzenia i wniesienia kasacji, udzielona jej w dniu 4 grudnia 2015 r. przez adw. W. S. Trzeba uznać, że działając także z upoważnienia tego pełnomocnika, adw. J. T. zachowała termin przewidziany dla wniesienia kasacji, skoro wyrok Sądu odwoławczego został mu doręczony 9 listopada 2015 r. Wypada też jednak zauważyć, że dysponując takim upoważnieniem, autorka kasacji, już wnosząc tę skargę, powinna zaznaczyć, że czyni to także z substytucji adw. W. S.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone zarządzenie, skutkiem czego będzie podjęcie przez Przewodniczącą Wydziału Karnego Odwoławczego czynności związanych z przyjęciem kasacji pełnomocnika oskarżyciela prywatnego.